

Добровольський П. А.

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник: канд. екон. наук **Мельник О. І.**

Миколаївський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Стабільність підприємства у сучасних умовах багато в чому залежить від вмінь управлінського персоналу реально оцінити його фінансовий стан. Для цього необхідно досконало володіти методикою аналізу діяльності підприємства та мати в наявності якісне інформаційне забезпечення.

На основі аналізу фінансового стану можна не тільки зробити висновки про діяльність підприємства в минулому, оцінити перспективи розвитку та розробити заходи, спрямовані на підвищення ефективності його діяльності в майбутньому, а й оцінити ефективність фінансово-господарської діяльності в цілому, вивчити і проаналізувати механізми управління власним капіталом та прибутком, що важливо для потенційних інвесторів і партнерів для бізнесу [1].

Під час проведення фінансового аналізу у суб'єктів малого підприємництва можуть виникнути проблеми організаційного характеру: їх фінансова звітність не є ідентичною зі звітністю середніх та великих підприємств за рахунок обраних систем оподаткування, а це в свою чергу, впливає на визначення фінансових результатів діяльності [2].

Слід зазначити, що для малих підприємств найбільш характерна висока оборотність активів, що пов'язано з мобільністю даного бізнесу, а тому їх частка у всіх активах є меншою, ніж у середнього або великого підприємства такого ж виду виробництва. Відтак розробка методики оцінки фінансового стану базуватиметься на таких етапах:

1) вибір об'єкта аналізу – обирається підприємство для дослідження, вивчаються особливості його діяльності, формується напрям аналізу та визначається вихідна інформація;

2) обробка вхідної інформації – проводиться обробка інформації та визначається форма її обробки;

3) формування методики – розробляються показники, за допомогою яких можна якісно оцінити фінансовий стан підприємства, та які б відповідали вимогам комплексної характеристики стану малого підприємництва [3].

Під час аналізу фінансового стану необхідно спочатку провести експрес-аналіз фінансової звітності для виявлення головних проблем у діяльності суб'єктів підприємництва. Повний аналіз є більш глибоким, для його проведення пропонується методика, яка базується на системі показників, поданих у табл. 1.

Таким чином, запропонована методика проведення аналізу фінансового стану суб'єктів малого підприємництва дозволить підприємствам отримати

повну інформацію про їх діяльність з метою своєчасного усунення негативних наслідків.

Таблиця 1 Показники аналізу фінансового стану суб'єктів малого підприємництва

Показники	Методика розрахунку
Аналіз майнового стану	
Коефіцієнт реальної вартості майна	(Основні кошти + Запаси)/Активи
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами	Власні обігові кошти/Оборотні активи
Власні оборотні кошти	Оборотні активи – Короткострокові зобов'язання
Аналіз фінансової стійкості	
Коефіцієнт фінансової стійкості	(Власний капітал + Довгострокові зобов'язання)/Валюта балансу
Чисті активи	Активи до розрахунку – Зобов'язання до розрахунку
Коефіцієнт фінансової активності	Довгострокові та короткострокові зобов'язання / Власний капітал
Коефіцієнт автономії	Власний капітал / Активи
Аналіз рентабельності	
Рентабельність активів	Чистий прибуток / Активи
Рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток / Середньорічний розмір власного капіталу
Рентабельність послуг	Прибуток від продажу / Виручка
Рентабельність основної діяльності	Прибуток від продажу / Повна собівартість
Аналіз ліквідності та платоспроможності	
Аналіз абсолютної ліквідності	Найбільш ліквідні активи / Найбільш термінові зобов'язання
Аналіз швидкої ліквідності	Найбільш ліквідні активи + дебіторська заборгованість / Найбільш термінові зобов'язання
Аналіз поточної ліквідності	Оборотні активи / Найбільш термінові зобов'язання
Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості	
Рівень дебіторської заборгованості	Дебіторська заборгованість / Оборотної активи
Рівень кредиторської заборгованості	Кредиторська заборгованість / Оборотної активи

Джерело: побудовано автором на основі [4]

Подальші дослідження мають бути спрямовані на вивчення питань щодо розробки алгоритму проведення аналізу із врахуванням специфіки діяльності та з метою підвищення ефективності прогнозування розвитку малого підприємництва.

Список використаних джерел:

1. Мних Є. В. Економічний аналіз : підр. / Є. В. Мних. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 412 с.
2. Лисенко А. М. Удосконалення методики проведення комплексного аналізу фінансової звітності малого підприємництва [Електронний ресурс] /

А. М. Лисенко, Ю. Ю. Недовоз. – Режим доступу :
[http://kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/23.pdf](http://kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/23.pdf).

3. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання :
монографія / Л. А. Лахтіонова. – К. : КНЕУ, 2001. – 387 с.

4. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб. /
Г. В. Савицька. – К. : Знання, 2004. – 302 с.